

Totalentreprise

3. UDGAVE

Erik Hørlyck

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Erik Hørlyck
Totalentreprise
Almindelige betingelser for totalentreprise
med kommentarer

3. udgave, 1. oplag

© 2011 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Bo Helsted
Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Jysk Bogbind, Holstebro

Printed in Denmark 2011
ISBN 978-87-574-2203-0

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Lyngbyvej 17
Postboks 2702
2100 København Ø

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Forord

1. udgave af denne bog fra 1981 var i det væsentlige en analyse af, i hvilket omfang de på daværende tidspunkt eneste standardvilkår, AB 72, kunne anvendes på totalentrepriseaftaler.

Da 2. udgave udkom i 1994, var der i mellemtiden gennemført særlige standardvilkår for totalentreprise, Almindelige betingelser for totalentreprise, ABT 93. 2. udgaven var derfor en kommentarudgave af disse vilkår.

2. udgaven har længe været forældet, og formålet med denne 3. udgave er at bringe fremstillingen à jour.

Jeg gør mig den måske naive forestilling, at årenes gang bringer større indsigt, og i hvert fald er der fremkommet en række nye retsafgørelser, så der har været lejlighed til at uddybe og revurdere de problemstillinger, der er knyttet til totalentrepriseformen.

En påfaldende omstændighed ved ABT 93 er, at den væsentligste del af bestemmelserne er identiske med bestemmelserne i de almindelige standardvilkår, AB 92. Det er i teksten markeret ved lodret streg, hvilke bestemmelser i ABT 93 der adskiller sig fra bestemmelserne i AB 92.

Kommentarerne handler naturligvis i det væsentlige om disse afvigelser, men for helhedens skyld redegøres der også i teksten for de forhold, hvor der er identitet mellem reglerne om totalentreprise og de almindelige entreprisereftlige regler. Denne del af teksten har dog en sammenfattende karakter, idet jeg med hensyn til en mere detaljeret fremstilling henviser til min bog Entreprise.

Klostergade 28, 8100 Århus C, februar 2011
Erik Hørlyck

Indholdsfortegnelse

A.	Aftalegrundlaget	
§ 1.	<i>Almindelige bestemmelser</i>	13
	Totalentreprisebegrebet.....	13
	Tilgrænsende entrepriseformer – funktionskrav.	19
	Entreprenørrådgivning	23
	Formodningsregler	29
	Retskilder.....	31
§ 2.	<i>Bygherrens udbud</i>	32
	Udbudsmaterialets indhold – entydighedskravet.....	32
	Totalentreprisekonkurrencer	39
	Betaling for tilbudsprojektering mv.....	40
§ 3.	<i>Entreprenørens tilbud</i>	44
	Tilbudsgiverens forpligtelser	44
	Fremgangsmåden ved tilbudsafgivelse.....	47
§ 4.	<i>Entrepriseaftalen</i>	50
	Indgåelse af totalentrepriseaftaler. Kontraktfortolkning	50
§ 5.	<i>Overdragelse af rettigheder og forpligtelser mv.</i>	54
	Entreprenørtransporter	54
	Underentrepriseaftaler.....	56
	Projekteringsaftaler – rådgiveransvar	57
	Springende regres (direkte ansvar)	64
B.	Sikkerhedsstillelse og forsikring	
§ 6.	<i>Entreprenørens sikkerhedsstillelse</i>	67
	Totalentreprenørens sikkerhedsstillelse	68
§ 7.	<i>Bygherrens sikkerhedsstillelse</i>	70
	Sikkerhedsstillelse over for totalentreprenøren	71
§ 8.	<i>Forsikring</i>	73
	Bygherrens forsikringspligt.....	73
	Forsikring af projekteringsansvar	75
C.	Entreprisens udførelse	
§ 9.	<i>Arbejdsplan og afsætning</i>	77

	Arbejdsplan.....	77
	Afsætning	78
§ 10.	Entreprenørens ydelse.....	78
	Totalentreprenørens ydelsespligt. Offergrænseproblemet	79
	Detailprojektering.....	82
	Tidsmæssige vilkår.....	84
	Kvalitet og kvantitet – bydelser	84
	Byggeleveranceklauselet og rådgiveransvaret	85
§ 11.	Projektgennemgang, dokumentation og prøver	88
	Kvalitetssikring	88
	Kassation – kassationspligt	90
§ 12.	Arbejdets forringelse mv.	91
	Vedligeholdelse	91
	Risikoovergang.....	91
§ 13.	Forhold til myndigheder	92
	Myndighedskrav mv.....	93
§ 14.	Ændringer i arbejdet.....	99
	Merydelser og mindreydelser	99
	Betalingsregulering	102
	Vinterbyggeri.....	103
§ 15.	Uklarheder, hindringer eller lignende forhold.....	106
	Projekteringsmæssige forundersøgelser – totalentreprenørens underretningspligt.....	106
	Risikoen for uforudsete vanskeligheder	110
	Bygherrens afbestillingsret	116
§ 16.	Fortidsminder	117
§ 17.	Bygherrens tilsyn	117
	Bygherrerådgivning og bygherretilsyn	118
§ 18.	Entreprenørens kontrol	120
	Totalentreprenørens arbejdsledelse.....	120
	Arbejds miljø.....	121
§ 19.	Byggemøder.....	122
	Projekteringsmøder, byggemøder og underentreprenørmøder	122
§ 20.	Spilddage	124
	Spilddage	124
§ 21.	Tilkaldelse af bygherren og entreprenøren. Parternes ophold i udlandet	125
D.	Bygherrens betalingsforpligtelse	
§ 22.	Betaling.....	126

	Betalingsregler – betaling for projektering.....	127
§ 23.	Entreprenørens ret til at standse arbejdet	131
	Standsningsret	131
E.	Tidsfristforlængelse og forsinkelse	
§ 24.	Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse.....	134
	Forlængelse af tidsfristerne	134
	Ændringer i arbejdets art og omfang	137
	Bygherrens forhold.....	138
	Force majeure.....	139
	Usædvanligt vejrlig	141
	Offentlige pålæg.....	142
	Forsinkede myndighedstilladelser	143
	Totalentreprenørens foranstaltninger – forcering	146
§ 25.	Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse	147
	Totalentreprenørens forsinkelsesansvar.....	147
	Bygherrens forsinkelsesbeføjelser	151
§ 26.	Bygherrens ret til tidsfristforlængelse	153
	Bygherrens ret til tidsfristforlængelse.....	153
§ 27.	Bygherrens hæftelse ved forsinkelse	155
	Bygherrens forsinkelsesansvar.....	156
F.	Arbejdets aflevering	
§ 28.	Afleveringsforretningen.....	159
	Afleveringsbegrebet	159
	Afleveringsforretning	160
§ 29.	Afleveringsprotokol	163
	Afleveringsprotokollen	163
G.	Mangler ved arbejdet	
§ 30.	Mangelsbegrebet	165
	Mangelsansvaret, særligt om mangler ved projektet.....	165
	Garanti og tilsikring	174
	Flere skadevoldere. Egen skyld	176
§ 31.	Mangler påvist ved afleveringen.....	180
	Afhjælpningspligt og afhjælpningsret	181
§ 32.	Mangler påvist efter afleveringen	184
	Mangelsansvar efter afleveringen	185
	Bygherrens reklamationspligt	187
	Erstatningskrav for mangler.....	188

§ 33.	Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt mv.....	190
	Offergrænse for afhjælpningsarbejder.....	190
§ 34.	Bygherrens ret til afslag i entreprisensummen.....	192
	Afslagsbeføjelsen.....	192
§ 35.	Entreprenørens ansvar for følgeskader.....	194
	Følgeskader og indirekte tab.....	194
§ 36.	Mangelsansvarets ophør.....	195
	Mangelsansvarets tidsmæssige udstrækning.....	196
	Forældelse.....	198
H.	1- og 5-års eftersyn	
§ 37.	1-års eftersyn.....	201
	1-års eftersyn.....	201
§ 38.	5-års eftersyn.....	201
	5-års-eftersyn.....	202
§ 39.	Fælles regler for eftersyn.....	203
	Grundlaget for eftersyn.....	203
I.	Særligt om ophævelse	
§ 40.	Bygherrens hæveret.....	206
	Bygherrens hæveret.....	206
§ 41.	Entreprenørens hæveret.....	208
	Entreprenørens hæveret.....	208
§ 42.	Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord mv.	209
	Konkurs.....	210
	Insolvens i øvrigt.....	211
§ 43.	En parts død.....	213
	En parts død.....	213
§ 44.	Fælles regler om ophævelse.....	214
	Ophævelse – benyttelse af projektmateriale.....	214
	Hæveopgørelsen.....	217
J.	Tvister	
§ 45.	Syn og skøn.....	219
	Syn og skøn.....	220
§ 46.	Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed mv.	221
	Sagkyndig beslutning.....	221
§ 47.	Voldgift.....	223
	Voldgiftsaftalen.....	224
	Tvister mellem flere parter.....	225

Bilag	
Almindelige betingelser for totalentreprise (ABT 93)	227
Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed – AB 92	245
Regler for voldgiftsbehandling inden for bygge- og anlægsvirksomhed (VBA-voldgiftsregler 2006).....	263
Regler om forenklet voldgiftsbehandling ved Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed (VBA-forenklet voldgift 2007)....	270
Regler for udmeldelse af skøns mænd ved Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed (VBA skønsregler)	272
Regler om sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed mv. ved Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.....	275
Regler om foregreben tvisteløsning ved Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed	278
Cirkulære om pris og tid på bygge- og anlægsarbejder mv.	280
Bekendtgørelse nr. 995 af 6. oktober 2006 om bygge- og anlægsarbejder i perioden 1. november til 31. marts.....	286
Forkortelser	291
Fortegnelse over litteratur	293
Domsregister og register over voldgiftsafgørelser	295
Sagsregister	298